

Bruxelles, den 23. juni 2023
(OR. en)

**Interinstitutionel sag:
2022/0902(APP)**

10278/2/23
REV 2

LIMITE

**AG 46
PE 60
INST 197
FREMP 177**

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité (2. afdeling)/Rådet
Tidl. dok. nr.:	9603/23, 7582/23
Vedr.:	Forberedelse af samlingen i Rådet (almindelige anliggender) den 27. juni 2023 Forslag til RÅDETS FORORDNING om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet og om ophævelse af Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom og akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til denne afgørelse ("EU's valglov") - Situationsrapport

1. I maj 2022 forlagde Europa-Parlamentet et forslag til Rådets forordning om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet og om ophævelse af Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom og akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til denne afgørelse.
2. Rådet drøftede forslaget på forskellige samlinger og møder, både på teknisk og politisk plan. Efter en udveksling af synspunkter i Gruppen vedrørende Almindelige Anliggender den 3. marts 2023 iværksatte formandskabet den 30. marts 2023 en undersøgelse (7582/23)¹ med henblik på at skabe større klarhed og en mere detaljeret analyse af delegationernes holdninger til forslaget.

¹ 7582/23.

3. Efter anmodning fra formandskabet udarbejdede Generalsekretariatet for Rådet et resumé, jf. bilaget til denne note, på grundlag af de svar fra 24 medlemsstater, det havde modtaget pr. 8. juni 2023.
 4. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig rapporten og forelægge den for Rådet (almindelige anliggender) med henblik på udveksling af synspunkter om EU's valglov på samlingen den 27. juni.
-

Resumé af undersøgelsen om valgloven

I. INDLEDNING

1. **Indhold:** Den sammenfattende rapport (del II) giver et overblik over medlemsstaternes bemærkninger, hvori bestemmelserne i udkastet til forordning inddeles i tre grupper:
 - bestemmelser med bred og/eller stærk modstand²
 - bestemmelser, der rejser spørgsmål og kræver yderligere indgående drøftelser³ og
 - bestemmelser med den største støtte⁴.
2. **Metode:** Den sammenfattende rapport skal give et generelt overblik over medlemsstaternes bemærkninger og holdninger til hver af artiklerne i Europa-Parlamentets forslag. Der var stor forskel på medlemsstaternes svar og begrundelser: Nogle nøjedes med at markere felter, mens andre fremsatte kommentarer og foreslog nye affattelser. Den sammenfattende rapport sigter ikke mod at være udtømmende, men mod at skitsere de generelle holdninger, de hyppigst fremsatte bemærkninger og viser forskelligheden af de synspunkter, der er kommet til udtryk, ved hjælp af eksempler.

II. SAMMENFATTENDE RAPPORT

A. Generelle bemærkninger til forslaget

3. **Formål:** Uanset deres holdning til de enkelte bestemmelser vil nogle medlemsstater kunne acceptere at tilpasse visse elementer i valgakten for at gøre reglerne egnede til fremtiden. Mens nogle kunne se fordelene ved at gå væk fra de nuværende 27 forskellige valgmodeller

² Et stort antal medlemsstater har markeret feltet "ikke acceptabelt" og/eller givet udtryk for stærke holdninger imod.

³ Et stort antal medlemsstater har markeret feltet "skal drøftes", og nogle medlemsstater har markeret feltet "ikke acceptabelt" og/eller givet udtryk for stærke holdninger imod.

⁴ Et stort antal medlemsstater har markeret feltet "acceptabelt", nogle medlemsstater peger stadig på forskellige vanskeligheder, der skal drøftes, og/eller et mindre antal giver udtryk for, at de er imod.

for ét valg til Europa-Parlamentet, påpegede et stort antal medlemsstater manglen på detaljerede analyser vedrørende overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og forslagets finansielle virkninger. Disse delegationer foretrak, at reguleringen af valget til Europa-Parlamentet fortsat håndteres på nationalt plan.

4. **Aktens form:** Der var ikke megen opbakning til at lovgive om valgprocedurer ved hjælp af en forordning. Et stort antal medlemsstater gav udtryk for tvivl, og nogle få er endda stærkt imod at ændre valgaktens nuværende form, idet de angiver, at en forordning, der fastsætter en ensartet valgprocedure, vil give anledning til juridiske betænkeligheder og føre til uoverensstemmelser mellem reglerne om valg til Europa-Parlamentet og reglerne om nationale valg.

B. Bestemmelser med bred og/eller stærk modstand

5. Et flertal af medlemsstaterne var imod processen med **spidskandidater** (betragtning 8) med den begrundelse, at den er i strid med den institutionelle balance, der er fastsat i traktaten, vil underminere Kommissionens upartiske rolle og vil favorisere kandidater fra de større medlemsstater.
6. Et stort antal medlemsstater anførte, at de ikke kunne støtte tværnationale lister på grund af alvorlige juridiske og institutionelle problemer, mangel på ansvarlighed og repræsentation af borgerne og legitimitet for de medlemmer af Europa-Parlamentet, der vælges på tværnationale lister. De påpegede endvidere, at de europæiske politiske partiers struktur og organisation ikke er egnet til dette formål. Flere medlemsstater var derfor imod enhver henvisning til den fælles EU-valgkreds i hele teksten (omtalt som en kontroversiel henvisning). Kun få medlemsstater støttede generelt de **tværnationale lister** i artikel 15 med visse forbehold, navnlig med hensyn til de operationelle detaljer. En medlemsstat fremlagde et alternativt forslag til fastlæggelse og operationalisering af tværnationale lister. En anden gruppe medlemsstater udtrykte tvivl, men var åben over for yderligere drøftelser.
7. Den medlemsstat, der foreslog et nyt system for tværnationale lister, foreslog også en revideret artikel 28 om oprettelse af en **EU-valgmyndighed**. Oprettelsen heraf, som er knyttet til den fælles EU-valgkreds, rejser imidlertid tvivl for et stort antal medlemsstater, som ikke ser denne myndigheds merværdi, og som mener, at dens finansiering er uklar. Disse

medlemsstater var generelt imod enhver henvisning til den i hele teksten (omtalt nedenfor som en kontroversiel henvisning).

8. Selv om forslaget giver mulighed for at fastsætte en højere valgretsalders, er der en stærk og bred modstand mod at fastsætte **valgretsalders til 16 år** (artikel 4). Medlemsstaternes argumenter imod er bl.a.: forslaget blev for nylig afvist i et nationalt parlament; valgretsalders skal være i overensstemmelse med valgretsalders ved nationale valg; der er ingen begrundelse for at fravige et nationalt system, og der er mangel på offentlig støtte til en sådan nedsættelse i nogle medlemsstater. Flere medlemsstater havde også spørgsmål og betænkeligheder med hensyn til udtrykket "**uanset deres rets- og handleevne**" og udtrykket "**personer med handicap**". **Retten til at stille op som kandidat fra det fyldte 18. år** møder ligeledes modstand (artikel 5).
9. På trods af en vis støtte gav **forpligtelsen til at indføre brevstemmeafgivning** (artikel 8, stk. 1) anledning til stor modstand på grund af gennemførlighed, sikkerhedsproblemer, usikkerhed om omfanget og foreneligheden med de nationale systemer. Det samme gælder for stk. 2 om yderligere muligheder for at stemme. De fleste medlemsstater foretrækker en frivillig ordning som i afgørelsen fra 2018.
10. Et flertal af medlemsstaterne var stærkt imod begrebet **europæisk valgliste** (artikel 9), som de anså for at være uberettiget, urimelig og for vidtrækkende, og anmodede derfor om, at disse henvisninger blev fjernet fra teksten. Andre medlemsstater foreslog at afkorte fristen for oprettelse af valglisten.
11. Flere medlemsstater var imod at indføre strenge kvoter for **køn** (artikel 10, stk. 1) for politiske partier, som frit bør kunne opstille kandidater. Henvisningen til "**ikkebinær**" var også uacceptabel for nogle.
12. De fleste medlemsstater anmodede enten om mere tid til at indgive kandidatlisters (artikel 11) eller var imod forslaget om 12 uger, idet de mente, at det var uberettiget, urimeligt og i strid med nationale systemer.
13. Harmonisering af nationale regler og praksis vedrørende **valgekampagner** (artikel 17) er uacceptabel for flere medlemsstater og rejser spørgsmål for flere andre. Medlemsstaterne

understregede bl.a. den negative indvirkning på dybt rodfæstede nationale praksisser og traditioner samt på kampagneudgifter.

14. Et stort flertal af medlemsstaterne gjorde indsigelse mod **en fælles valgdag** (artikel 19, stk. 1) på grund af spørgsmål i forbindelse med nærhedsprincippet, operationelle vanskeligheder, risiko for lavere valgdeltagelse og uforenelighed med forfatningsmæssige traditioner. Tre medlemsstater kunne gå med til at overveje en afstemningsperiode fra torsdag til søndag, som ville omfatte den 9. maj, mens andre foretrak at præcisere den oprindelige tekst. Andre elementer såsom **politisk aktivitet i nærheden af valgstederne** (stk. 2), **afstemningstider** (stk. 3) og **offentliggørelse af resultater** (stk. 4) fik mere støtte, men blev ikke desto mindre mødt med stærk modstand, hovedsagelig med den begrundelse, at dette bør reguleres på nationalt plan.
15. Flere medlemsstater kan ikke acceptere artikel 20, stk. 1, om **proklamering af valgresultatet**, nogle på grund af kontroversielle henvisninger (se punkt 6 og 7), nogle nævner en verserende præjudiciel afgørelse fra Domstolen, og andre understreger, at dette bør reguleres på nationalt plan.

C. Bestemmelser, der rejser spørgsmål og kræver yderligere indgående drøftelser

16. Nogle medlemsstater er imod at fastsætte **definitioner** (artikel 2) og angiver, at systemet vil være kompliceret og juridisk uklart og kan håndteres bedre på nationalt plan, men flertallet er åbent over for yderligere drøftelser. De mest problematiske definitioner synes at være "sammenslutning af borgere" (nr. 2), "europæisk koalition af nationale politiske partier og/eller vælgersammenslutninger" (nr. 3), "europæisk politisk parti" (nr. 4), "europæiske foreninger af vælgere" (nr. 5), "europæisk valgkoalition" (nr. 6) og "fælles EU-liste" (nr. 9). De største hindringer synes at være uforeneligheden mellem disse definitioner og eksisterende nationale love (se punkt 6 og 7).
17. **Udøvelsen af stemmeretten** (artikel 6) afstedkom nogen interesse, dog med spørgsmål vedrørende anvendelsesområdet, som nogle medlemsstater ikke mener bør omfatte stemmeafgivning fra tredjelande. Nogle medlemsstater var også imod stk. 2 om borgere, der afsoner en fængselsstraf, men et stort flertal gik ind for dette.

18. Medlemsstaterne lader generelt til at være åbne over for at drøfte artikel 12 om **valgsystemet** (baseret på formuleringer fra 2018 og uden tværnationale lister).
19. Medlemsstaterne anførte, at der er behov for en indgående drøftelse af artikel 13 om **spærregrænser** for at fjerne nogle kontroversielle henvisninger (se punkt 6 og 7) og for at undgå at udelukke eksisterende parter eller overtræde princippet om lige stemmeafgivning og lige konkurrence mellem partierne. De vigtigste problemer synes at være spærregrænsen på 3,5 % (navnlig med et forslag om i stedet at fastsætte et interval på 2-5 %) og stk. 4 om mindretal.
20. Hvis henvisningerne til den fælles EU-valgkreds, EU-valgmyndigheden og de europæiske valglister fjernes, kan et stort antal medlemsstater drøfte artikel 18 om **kontaktmyndigheder** yderligere på grundlag af ordlyden fra 2018. De spørgsmål, der skal tages fat på, er bl.a. tidsfrister, dataomfang og behovet for at tage hensyn til situationen i nogle medlemsstater, hvor forskellige myndigheder håndterer data om vælgere og kandidater.
21. Artikel 23 om **valgs prøvelse** opnåede stor støtte (bortset fra de kontroversielle henvisninger, se punkt 6 og 7). Det vil kræve drøftelser, navnlig for at præcisere Europa-Parlamentets rolle.
22. Artikel 27, stk. 7, om **orlov** kræver indgående drøftelser for at behandle en omfattende liste af spørgsmål.
23. Der er lige så mange medlemsstater, der går ind for artikel 29 og **udvalgsproceduren**, som der er medlemsstater, der stadig forbeholder sig deres stilling. Andre havde brug for præciseringer eller fremsatte alternative forslag. Et lille antal medlemsstater er imod.
24. De afsluttende bestemmelser i artikel 31 om **revisionsklausulen** og artikel 32 om **ikrafttræden** vil også kræve yderligere drøftelser, afhængigt af resultatet af drøftelserne om substansen.

D. Bestemmelser med størst støtte

25. Følgende bestemmelser fik den bredeste støtte på nuværende tidspunkt:

- Artikel 3 om **nationale forskrifter** (stk. 3 er det vanskeligste element)
- artikel 4, stk. 2, om **dobbelt stemmeafgivning** og artikel 4, stk. 3, om **sanktioner**
- artikel 5, stk. 2, om **at stille op som kandidat på flere lister**
- artikel 7 om **adgangsforhold**
- artikel 13, stk. 1, om **spærregrænsen** for tildeling af pladser, som ikke må overstige 5 % af de gyldige afgivne stemmer
- artikel 14, der bl.a. giver medlemsstaterne mulighed for at oprette enkelt**valgkredse** til valget
- artikel 16 om **finansiering af europæiske valgheders valgkampagne**
- artikel 19, stk. 5, om at gøre **den 9. maj til en fridag**
- artikel 20, stk. 2, om **offentliggørelse af valgresultatet** (med undtagelse af kontroversielle henvisninger, se punkt 6 og 7)
- artikel 21 om **valgperiode og mandat** og artikel 22 om **indkaldelse af Parlamentet** (med undtagelse af én medlemsstat, der modsætter sig dette, da det implicit vil være en anerkendelse af en fælles afstemningsdag, og en anden, som mener, at det ikke er omfattet af anvendelsesområdet)
- artikel 24 om **uforenlighed** fik stor støtte med det forbehold, at nogle medlemsstater vil skulle løse problemet med uforenlighed med regionale mandater, nogle vil have fjernet kontroversielle henvisninger (se punkt 6 og 7), mens andre mente, at dette ikke er omfattet af anvendelsesområdet
- artikel 25 om **eksterne parlamentariske aktiviteter** (en medlemsstat mener, at dette ikke er omfattet af anvendelsesområdet)
- artikel 26 om **personlig og individuel stemme** kan stort set accepteres af et stort flertal af medlemsstaterne i afventning af en debat om anvendelsesområdet og samspillet med protokollen vedrørende privilegier og immuniteter,
- det meste af artikel 27, stk. 1-6, om **ledige pladser** kan accepteres af et stort flertal af medlemsstaterne i afventning af en debat om anvendelsesområdet og fjernelsen af kontroversielle henvisninger (se punkt 6 og 7).